[Time: 3 Hours] [Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: For the students who have taken admission in college during the academic year 2010-11 and for students who have registered through the institute of Distance and Open Learning (IDOL) upto the academic year 2014-15. (Last chance)

- 1) Q1 and Q2 are compulsory
- 2) Attempt any FOUR questions from Q No.3 to Q No.9
- 3) Q No. 1 carry 20 marks and other questions caries 16 marks each
- 4) All working notes should form part of your answer
- 5) Balance sheet of a company in questions other than the Final Accounts may be prepared as per Horizontal or Vertical form.
- Q. 1 Sunil Ltd issued for public subscription 6000 shares of ₹ 10 each at premium of ₹ 3 for share payable as under ₹ 5 on application (including premium ₹ 3 per share), ₹ 4 on allotment and ₹ 4 on first and final call.

Applications were received for 10,200 shares. The Directors decided to i) reject applicants for 1200 shares and ii) allot balance on pro-rata basis. Excess application money were adjusted towards allotment money due. Allotment money was demanded and received from all except from Rohan, who was allotted 400 shares and could not pay the allotment money. First and Final call was made and received except from Rohan and Guru (who was allotted 200 shares) and who could not pay first and final call. The shares of Rohan and Guru were forfeited. All forfeited shares were reissued to Pragati for ₹ 8 per share as fully paid up.

Pass journal entries to record the above transactions.

Q. 2 (A) March the Group A with most appropriate choice given in Group B and rewrite.

Group A	Group B
1) Plant and Machinery	a) Security Premium
2) Pro-rata Allotment	b) Inclusive of accrued interest
3) Premium on redemption of Preference	c) Exclusive of accrued interest
shares	
4) Cum-interest price	d) Computation of Purchase Consideration
5) Ex-interest price	e) Tangible Fixed Asset
6) Amalgamation of companies	f) Contingent liability
7) Net Asset method	g) Long term borrowings
8) Discounted Bills not matured	h) AS-14
	i) Allotment proportionately

8

8

- (B) State whether the following statements are True of False (Reasons not required)
  - 1) While calculating profit prior to incorporation, Gross profit is allocated on the basis of time.
  - 2) On Amalgamation, payment made to the Debenture holders is considered as part of Purchase Consideration.
  - 3) Discount on issue of Debentures is a Fictitious Asset.
  - 4) Amalgamation in the nature of Merger should be accounted under pooling of interest method.
  - 5) After buyback, the debt- equity ratio should not exceed 2:1.
  - 6) Capital Reserve is shown under the head Reserves and Surplus in the Balance Sheet.
  - 7) Partly paid up Preference shares cannot be redeemed.
  - 8) Foreign exchange transactions are governed by AS-11.
- Q. 3 Strong Co Ltd took over the business of Shyam and Sons a firm with effect from 1st April, **16** 2015. The company was registered on 1" November 2015. Profit and Loss Account for the year ended 31st March 2016 was as under.

Particulars	Amt (₹)	Particulars	Amt (₹)
To Salaries	1,20,000	By Gross Profit b/d	6,30,000
To Rent and Taxes	90,000		
To Printing and Stationery	48,000		
To Audit Fees	15,000		
To Sundry expenses	12,000		
To Carriage Outward	45,000		
To Advertising	31,500		
To Electricity charges	36,000		
To Commission on sales	54,000		
To Debenture Interest	14,000		
To Depreciation on Furniture	21,000		
To Interest on purchase consideration	13,500		
To Net Profit	1,30,000		
	6,30,000		6,30,000

Additional Information-

- 1) Sales for each of the months July, August, September, January, February and March were twice the sales of each of the months April, May, June, October, November and December.
- 2) Depreciation on Furniture worth Rs 2,10,000@ 10% was taken over from Shyam and Sons.
- 3) Strong Co. Ltd settled the purchase consideration on 1st January 2016
- 4) Audit fees are payable for the whole year
- 5) Prepare Profit and Loss account for the year ended 31st March 2016 showing profits for pre and post incorporation periods separately.

Q. 4 Following is the Balance sheet of Ram Ltd as on 31st March 2016

Liabilities	Amt (₹)	Assets	Amt (₹)
Share Capital		Fixed Assets	6,90,000
Authorised		Current Assets (Bank Balance)	3,22,000
70,000 Equity shares of Rs 10 each	7,00,000		
20,000 6% Redeemable	2,00,000		
Preference shares of			
Rs 10 each			
	9,00,000		
Share Capital-			
<u>Issued</u>			
39,000 Equity shares of Rs 10	3,90,000		
each fully paid			
16,000 6% Redeemable	1,60,000		
Preference shares of Rs 10			
each fully paid			
Reserves and Surplus-			
Profit and Loss a/c	3,70,000		
Current liabilities-			
Sundry Creditors	92,000		
	10,12,000		10,12,000

The Preference shares were redeemed on 1st April 2016 at a premium of Rs 2 per share, the whereabouts of the holders of 1,200 such shares not being known. The company issued 10,000 equity shares of Rs 10 each at a premium of Rs 2 per share for redemption.

Pass Journal entries in the books of Ram Ltd. and

Prepare the Balance sheet after redemption.

Q. 5 Following is the Balance sheet of Sonali Ltd as on 31st December 2016

Liabilities	Amt (₹)	Assets	Amt (₹)
10% Preference shares of Rs 10	5,00,000	Goodwill	2,00,000
each			
Equity shares of Rs 10 each	10,00,000	Land and Building	10,00,000
10% Debentures	2,00,000	Invesments	5,00,000
Creditors	2,00,000	Publicity compaign expenses	4,00,000
Other Liability	7,00,000	Stock	4,00,000
		Preliminary expenses	1,00,000
	26,00,000		26,00,000

TURN OVER

16

4

The scheme of reconstruction as approved by the court was as under-

- 1) Each existing Equity share will be written down from Rs 10 to Rs 4.
- 2) Each existing 10% Preference share is to be written down from Rs 10 to Rs 8 of which Rs 4 will be represented by 12% Preference shares and Rs 4 by Equity shares.
- 3) 10% Debenture holders agreed to waive 20% of their right.
- 4) Assets were revalued as follows-Land and Building Rs 12,00,000 Investments Rs 4,80,000 and stock reduced by 10%.
- 5) Creditors dues are settled as 20% immediate payment, 40% amount cancelled and 40% paid by issue of 16% Debentures.
- 6) Write off goodwill, Preliminary expenses and Publicity campaign expenses.

  Pass journal entries in the books of Sonali Ltd. Show Capital Reduction Account.

Q. 6 Soham Limited furnishes you the following Trial Balance as on 31st March 2016.

Particulars	Debit	Credit
	Amt (₹)	Amt (₹)
Equity share capital-shares of ₹ 10 each fully paid		25,00,000
Capital Redemption Reserve		10,00,000
Interim Dividend Paid	90,000	
General Reserve-as per last Balance sheet		13,35,000
Cash Balance	10,000	
ICICI Bands – Current Account	50,000	
Debtors	21,00,000	
Provision for Bad debts		1,00,000
Advance against salary	75,000	
Prepaid expenses	25,000	
Income received in Advance		30,000
Sundry Creditors		5,00,000
Fixed Assets-		
Cost	39,00,000	
Provision for Depreciation		7,70,000
Inventory at cost	10,00,000	
Advance Tax payments	3,00,000	
Income Tex Provision		2,75,000
VAT Liability payable		40,000
Profit and Loss account		10,00,000
	75,50,000	75,50,000

5

Additional Information -

1) Entire authorized capital has been issued and subscribed.

2) Profit and Loss account in the Trial Balance is arrived at as under -

Previous year's balance b/d

₹ 50,000

Net Profit for the year

₹ 9,50,000

Total ₹ 10,00,000

3) The Directors have proposed Equity Dividend @ 20% (including interim dividend)

4) Transfer Rs 3,50,000 to General Reserve.

5) Out of the Debtors, Rs 1,00,000 are outstanding for a period exceeding six months. You are required to prepare Balance Sheet of Soham Limited as on 31" March, 2016 as per the requirements of the Companies Act. (Vertical Form Schedule VI)

Q. 7 Neelam Ltd. Imported goods from jack and Co, USA worth US\$ 5,00,000 on 10th August 2014 when exchange rate was US\$ 1=Rs 42,90. The payment was in five instalments as under-

Date	Instalment in US \$	Rate of Exchange
10 th October 2014	75,000	1 \$ = ₹ 42.75
10 th December 2014	1,50,000	1\$=₹43.50
2 nd February 2015	60,000	1 \$ = ₹ 44.80
10 th April 2015	75,000	1\$=₹42.90
10 th June 2015	Balance amount	1\$=₹43.00

Company close its books of accounts 31st March every year.

The rate of exchange on 31st March 2015 was 1\$= Rs 43.00

Pass Journal entries (including those for cash) in the books of Neelam Ltd. Accordance with AS-11.

Q. 8 Mr. Manohar entered into the following transactions of purchase and sales of 12% debentures of Rs 100 each of Bharat Ltd. Interest is payable on 30th June and 31th December every year. Transactions are as under

16

16

Date	No. of Debentures	Terms
1.4.2015	800	Opening balance at a cost of Rs 76,000
1.6.2015	300	Sold at Rs 105 each cum-interest
1.9.2015	700	Purchased at Rs 98 each ex-interest
1.12.2015	400	Purchased at Rs 108 each cum-interest
1.2.2016	900	Sold at Rs 97 each ex-interest

Prepare Investment Account of 12% Debentures In the books of Mr. Manohar for the year ended 31th March 2016 .The market value of the investment on 31th March 2016 was Rs. 68,000 Apply AS-13

- Q. 9 (a) A company gave notice of its intention to redeem its outstanding 50,000 10% Debentures 8 of Rs 100 each at a premium of 5% and offered the holders the following options-

  - 1) To accept 12% Cumulative Preference shares of Rs 20 each at Rs 25 per share
  - 2) To accept 10% Debentures stock at 96%
  - 3) To have their holdings redeemed for cash accordingly
    - a) 25,000 debentureholders accepted the proposal 1
    - b) 20,000 debentureholders accepted the proposal 2
    - c) Remaining debentureholders accepted the proposal 3 Pass the journal entries in the books of the company to record the above transactions
  - (b) X Ltd. Furnishes the following information-

8

80,000 Equity shares of Rs 10 each, Rs 7 per share paid up Rs 5,60,000

General Reserve Rs 80,000

Profit and Loss Account Rs 6,00,000

Securities Premium Rs 1,20,000

Bank Loan - Secured Rs 3,00,000

Unsecured Loan Rs 1,00,000

Keeping in view the legal requirements, ascertain the maximum number of equity shares that can be bought back by the company at a price of Rs 40 per share. (Show only working-Journal entries not required)

७ (मराठी रूपांतर) (वेळः ३ तास)

(एकूण गुण:१००)

Please check whether you have got the right question paper सूचना: (ज्या विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१०-११ पर्यत महाविद्यालयात प्रवेश घेतला होता आणि ज्यांनी दुरस्थ आणि मुक्त अध्ययन संस्थेत (IDOL) शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ पर्यत प्रवेश घेऊन नोंदणी केली होती त्यांच्या करीता) (Last Chance)

- १) प्र. क्र. १ आणि प्र. क्र. २ अनिवार्य आहेत.
- २) प्र. क्र. ३ ते प्र. क्र. ९ मधील कोणतेही चार प्रश्न सोडवा
- ३) प्र. क्र. १ साठी २० गुण आणि उरलेल्या प्रश्नांना प्रत्येकी १६ गुण आहेत.
- ४) तुम्ही केलेली टाचणे उत्तराचा भाग असेल.
- ५) कंपनी फायनल अकाऊंट प्रश्नासाठी ताळेबंदाव्यितरीक्त इतर प्रश्नातील कंपनी ताळेबंद तयार करताना उभ्या किंवा आडव्या रकान्यात तयार करावा.
- ६) इंग्रजी भाषेतील मुळ प्रश्न प्रमाण मानावेत.
- १. सुनिल लि. कंपनीने ₹१० चे ₹३ अधिमुल्याने ६००० समभाग जनतेसाठी विक्रीस काढले असून ते पुढीलप्रमाणे २० देय आहेत. भाग मागणी अर्जासोबत ₹५ (प्रति ₹३ अधिमुल्यासह) भाग वाटपासोबत ₹४ प्रथम आणि अंतिम मागणी हप्ता ₹४.

कंपनीकडे १०,२०० भाग मागणी अर्ज जमा झाले. संचालक मंडळानी असे ठरविले की १) १२०० मागणी अर्ज पूर्णपणे नाकारावेत. २) उर्वरित भाग मागणी अर्जाचे प्रमाणावर आधारित भाग वाटप करावयाचे. भाग वाटप हप्तयांची मागणी केली आणि श्री. रोहन यांना ४०० भागांचे वाटप केले होते. त्यांच्या कडून भाग वाटप मागणी हप्ता रक्कम मिळाली नाही हा अपवाद वगळता भाग वाटप मागणी हप्त्यांची सर्व रक्कम जमा झाली. त्यानंतर कंपनीने प्रथम आणि अंतिम हप्ता मागणी केला त्यावेळी श्री रोहन आणि श्री. गुरू (ज्यांना २०० भाग वाटप केले होते.) या दोघांनी या हप्त्यांची रक्कम जमा केली नाही. हा अपवाद वगळता प्रथम आणि अंतिम हप्त्यांची सर्व रक्कम जमा झाली. श्री.रोहन आणि श्री.गुरू यांचे सहभाग जप्त करण्यात आले. जप्त केलेले सर्व समभाग सौ. प्रगती यांना ₹८ प्रति समभाग प्रमाणे पुर्निविक्रि केले आणि त्यांनी सर्व रक्कम जमा केली.

वरिल सर्व व्यवहार कंपनीच्या रोज किर्दमध्ये नोंद करा.

२. (अ) 'अ' गटातील विधानांना 'ब' गटातील विधानाशी सुयोग्य संबंध जोडून वाक्ये पुन्हा लिहा.

'अ' गट	'ब' गट
१) सयंत्र आणि यंत्रसामग्री	अ) भाग अधिभार
२) प्रमाणावर आधारित वाटप	ब) देय व्याजासह
३) विमोचन अग्रहक्क भाग अधिमुल्य	क) देय व्याजाशिवाय
४) व्याजासह किंमत	ड) खरेदी किंमत मोबदला मोजमाप
५) व्याजरहित किंमत	इ) दृश्य स्थिर मालमत्ता
६) कंपनी एकत्रिकरण	फ) आकस्मित देयता
७) निञ्चळ मालमत्ता पद्धत	ग) दिर्घ मुदतीचे कर्ज
८) कसर केलेल्या हुंडयाची मुदत संपली नाही	ह) ए. एस. १४
	आय) प्रमाणानुसार वाटप

6

L

- (ब) खालील विधाने चूक कि बरोबर ते सांगा (कारणे लिह नका)
  - १) नोंदणी पूर्व नफ्याची गणना करताना, ढोबळ नफा विभागणी वेळ प्रमााण आधारावर केली जाते.
  - २) संयोजनाच्या वेळी कर्जरोखेधारकांना दिले जाणारे शोधन हे खरेदी मोबदला किंमतीचा भाग समजले जाते.
  - ३) कर्जरोखे विक्रि' वरील कसर खाते ही काल्पनिक मालमत्ता आहे.
  - ४) एकत्रिकरणात' विलिनिकरण स्वरूप ही पोलीग इंटरेस्ट पद्धती आहे.
  - ५) भाग परत घेतल्यानंतर डेब्ट इक्वीटी अनुपात २:१ पेक्षा जास्त नसला पाहीजे.
  - ६) ताळेबंदामध्ये भांडवली निधि ही राखीव आणि अधीक्य मथळयाखाली दाखविली जाते.
  - ७) अपूर्णदत्त अग्रहक्क भागांचे विमोचन केले जात नाही.
  - ८) विदेशी विनिमय व्यवहार ए.एस.११ प्रमाणे केले जातात.
- ३. स्टाँग कं.िल ने शाम आणि सन्स फर्मचा दि. १एप्रिल, २०१५ पासुन चालु व्यापार खरेदी केला. कंपनीची नोंदणी **१६** दि. १नोव्हेंबर, २०१५ झाली आहे. ३१मार्च, २०१६ रोजी संपणाऱ्या आर्थिक वर्षाससाठीचे नफा तोटा पत्रक खालील प्रमाणे –

खर्च/व्यय	(₹)	उप्तन्न	(₹)
कडे वेतन	१,२०,०००	कडुन ढोबळ नफा	६,३०,०००
कडे भाडे आणि कर	९०,०००		
कडे छपाई आणि सामग्री	8८,०००		
कडे अंकेक्षण फी	१५,०००		
कडे किरकोळ खर्च	१२,०००		
कडे निर्गत वाहन व्यय	४५,०००		
कडे जाहिरात	३१,५००		
कडे विद्युत खर्च	३६,०००		
कडे विक्रिवरील कमिशन	५४,०००		
कडे कर्जरोख्यावरील व्याज	१४,०००		
कडे फर्निचनवरील घसारा	२१,०००		
कडे खरेदी किंमत मोबदल्यावरील व्याज	१३,५००		
कडे निव्वळ नफा	१,३०,०००		
	६,३०,०००		६,३०,०००

अतिरिक्त माहिती -

- १) प्रति मिहना विक्री खालील प्रमाणे आहे. जुलै, ऑगस्ट, सप्टेंबर, जानेवारी, फेब्रुवारी आणि मार्च ची विक्री ही एप्रिल, मे, जुन, आक्टोबर, नोव्हेंबर आणि डिसेंबरच्या द्प्पट आहे.
- २) शाम ॲन्ड सनस कडुन घेतलेल्या ₹२,१०,००० किंमतीच्या फर्निचरवर घसारा आकारला आहे.
- ३) स्टाँग लि. कंपनीने १ जानेवारी, २०१६ रोजी खरेदी मोबदला किंमतीचा व्यवहार पूर्ण केला आहे.
- ४) अंकेक्षण शुल्क वर्षासाठी आहे. ३१मार्च, २०१६ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठी नोंदणी पूर्व आणि नोंदणी नंतरचा नफा दर्शवण्यासाठी नफा-तोटा पत्रक तयार करा.

४. ३१ मार्च, २०१६ रोजीचा राम लि. चा ताळेबंद खालीलप्रमाणे आहे.

देणी	(₹)	मालमत्ता	(₹)
भाग भांडवल		स्थिर मालमत्ता	६,९०,०००
अधिकृत-		चालु मालमत्ता (बँक शिल्लक)	३,२२,०००
७०,००० सामान्य भाग ₹ १० प्रति	७,००,०००		
भाग प्रमाणे			
२०,०००, ६% विमोचित अग्रहक्क	२,००,०००		
भाग प्रति ₹ १० प्रमाणे			
	९,००,०००		
विक्रीस काढलेले भाग प्रत्येकी ₹ १०	३,९०,०००		
प्रमाणे ३९,००० पुर्ण दत्त सामान्य भाग			
१६,०००, ६% % विमोचित			
अग्रहक्क भाग, प्रत्येकी ₹१० प्रमाण			
पुर्ण दत्त भाग	१,६०,०००		
गंगाजळी आणि अधिक्य-			
नफा तोटा खाते	३,७०,०००		
चालू देयता धनको	९२,०००		
	१०,१२,०००		१०,१२,०००

१ एप्रिल, २०१६ ला कंपनीने अग्रहक्क भागांचे ₹ २ प्रत्येकी अधिमुल्यांने विमोचन करण्याचे ठरविले आहे. त्यापैकी १,२०० भाग धारण केलेले सभासद समजू शकले नाहीत. अग्रहक्क भाग विमोचनाच्या उद्देशाने कंपनीने प्रत्येकी ₹१० चे ₹२ प्रति अधिभार घेऊन १०,००० सामान्य भाग विक्रीस काढले.

कंपनीच्या पुस्तकात रोजकीर्दीच्या नोंदी करा. आणि अग्रहक्क भाग विमोचना नंतरचा कंपनीचा ताळेबंद तयार करा.

५. ३१ डिसेंबर, २०१६ रोजीचा सोनाली लि. चा ताळेबंद पुढील प्रमाणे

देणी	(₹)	मालमत्ता	(₹)
प्रत्येकी ₹१० चे १०% अग्रहक्क	4,00,000	नावलौकीक	२,००,०००
भाग प्रत्येकी ₹१० चे सामान्य भाग	१०,००,०००	जिमन व इमारत	१०,००,०००
१०% कर्जरोखे	२,००,०००	गुंतवणुक	५,००,०००
धनको	२,००,०००	प्रसिद्धी मोहीम खर्च	४,००,०००
इतर देणी	७,००,०००	मालसाठा	४,००,०००
		प्राथमिक खर्च	१,००,०००
	२६,००,०००		२६,००,०००

१६

कोर्ट मान्यता प्राप्त अंतर्गत योजना पुढील प्रमाणे आहे.

- १) प्रत्येक सामान्य भागांचे मुल्य ₹१० हुन ₹४ पर्यंत कमी करावयाचे आहे.
- २) प्रत्येक १०% अग्रहक्क भागाचे मुल्य ₹१० हुन ₹८ पर्यत कमी करावयाचे आहे. ह्या अग्रहक्क भागांचे रूपान्तर प्रत्येकी ₹४ च्या १२% अग्रहक्क भागात आणि उरलेल्या प्रत्यकी ₹४ च्या सामान्य भागात करावयाचे आहे.
- ३) १०% कर्ज रोखेधारकांनी त्याच्यां २०% अधिकाराचा त्याग करण्याचे ठरविले.
- ४) मालमत्ता पुनर्मुल्यांकन पुढीलप्रमाणे- जमीन व इमारत ₹१२,००,००० गुंतवणुक ₹४,८०,००० मालसाठयाचे मुल्य २०% ने कमी करावयाचे आहे.
- ५) धनकोची देयता पुढीलप्रमाणे देण्यात आली-२०% त्वरीत चुकते करणे, ४०% रक्कम रद्द करणे आणि ४०% धनकोना १६% कर्जरोखे देणे.
- ६) सर्व अमुर्त आणि अकल्पीत मालमत्ता (नावलौकीक, प्राथमिक खर्च आणि प्रसिद्धी मोहिम खर्च) खातेबाद करावयाच्या आहेत.

वरील माहितीच्या आधारे सोनाली लि.पुस्तकात रोज कीर्दीच्या नोंदी करा आणि भांडवल कपात खाते तयार करा.

६. सोहम लि. कंपनीने ३१ मार्च, २०१६ रोजीचे तेरीज पत्रक खालील प्रमाणे दिलेले आहेत.

तपशिल	नावे (₹)	जमा (₹)
सामान्य भाग भांडवल (प्रत्येकी ₹१० चे पूर्णदत्त)		२५,००,०००
भांडवल परत निधी		१०,००,०००
अंतरिम लाभांश दिला	९०,०००	
सामान्य गंगाजळी (मागील ताळेबंदानुसार)		१३,३५,०००
रोख शिल्लक	१०,०००	
आय.सी आय सी आय बँकेत चालु खाते	40,000	
ऋणको	२१,००,०००	
बुडीत कर्जासाठी तरतुद		१,००,०००
अग्रीम वेतन	७५,०००	
पूर्वदत्त खर्च	२५,०००	
अग्रीम प्राप्त उप्तन्न		३०,०००
विविध धनको		५,००,०००
स्थिर मालमत्ता		
-मुल्य	३९,००,०००	
-घसाऱ्याची तरतुद		७,७०,०००
मालसाठा (मुळ मुल्य)	१०,००,०००	
अग्रीम आयकर अदा	३,००,०००	
आयकर तरतुद		२,७५,०००
मुल्यवर्धित कराची देयता		४०,०००
नफा तोटा खाते		१०,००,०००
	७५,५०,०००	७५,५०,०००

अधिक माहिती -

- १) पूर्ण अधिकृत भाग भांडवल विक्रीस काढले आणि वसूल पूर्ण झाले.
- २) तेरीज पत्रकानुसार नफा तोटा विवरणाचे आकडे खालील प्रमाणे आहेत.

मागील वर्षांचे अधिक्य ₹ 40,000 चालु वर्षांचा निव्वळ नफा ₹ 9,40,000 एकूण ₹ 90,00,000

- ३) संचालक मंडळानी सामान्य भागावर २०% प्रस्तावित लाभांश घोषीत केला (अंतिरीम लाभांश धरून
- ४) सामान्य निधिला (गंगाजळीत) ₹३,५०,००० वर्ग
- ५) विविध ऋणको यातील ₹१,००,००० सहा मिहन्यापेक्षा जास्त देय असलेले आहेत. वरील तेरीजपत्रक आणि अधिक माहिती विचारत घेऊन ३१ मार्च, २०१६ रोजीचा कंपनी कायदयाचा सुधारित परिशिष्ठ VI नुसार सोहम लि कंपनीचा उभ्या रकान्यातील ताळेबंद तयार करा.
- ७. निलम लि. ने जॅक लि. यु.एस्.ए. कडुन १० ऑगस्ट, २०१४ रोजी माल आयात केला. त्याचे मुल्य यु.एस डॉलर **१६** ५,००,००० आहे. १० ऑगस्ट, २०१४ रोजी विनिमय दर प्रति डॉलर ₹४२.९० होता. खालील पाच हप्तामध्ये रक्कम अटा केली.

दिनांक	हप्ताची रक्कम यु एस डॉलर	विदेशी विनीमय दर प्रति डॉलर ₹
१० ऑक्टोबर २०१४	७५,०००	१\$ = ₹ ४२.७५
१० डिसेंबर २०१४	१,५०,०००	१\$ = ₹ ४३.५०
२ फेब्रुवारी २०१५	६०,०००	१\$ = ₹ 88.0 0
१० एप्रिल २०१५	७५,०००	१\$ = ₹ ४२.९०
१० जुन २०१५	शिल्लक रक्कम	१\$ = ₹ ४३. 00

निलम लि. कंपनी त्यांची खाती पुस्तके प्रत्येक वर्षी ३१ मार्च रोजी बंद करतात. ३१ मार्च, २०१५ रोजी विनिमय दर प्रति डॉलरला ₹४३ होता.

८. श्री. मनोहर यांनी भारत लि. मधील १२% कर्जरोखे प्रति ₹१०० प्रमाणे खरेदी आणि विक्री व्यवहार केले आहेत **१६** व्याज देयता प्रतिवर्षी ३० जून आणि ३१ डिसेंबर आहे. व्यवहार खालील प्रमाणे-

दिनांक	कर्ज रोखे संख्या	अटी
१.४.२०१५	८००	प्रारंभीची शिल्लक मुळ किंमत ₹७६,०००
१.६.२०१५	300	व्याजासह विक्री ₹ १०५ प्रति कर्जरोखा
१.९.२०१५	900	व्याजासहित खरेदी प्रति ₹९८ प्रमाणे
१.१२.२०१५	800	व्याजासह खरेदी प्रति ₹१०८ प्रमाणे
१.२.२०१६	900	व्याजाशिवाय विक्री प्रति ₹९७ प्रमाणे

6

१२

३१ मार्च, २०१६ अखेरचे १२% कर्ज रोखे गुंतवणुक खाते श्री मनोहर यांच्या पुस्तकात तयार करा. ३१ मार्च, २०१६ मध्ये गुंतवणुकीचे बाजार मुल्य ₹ ६,८००. ए.एस्. १३ वापरा.

- ९. (अ) १०% कर्जरोखे परतफेडीच्या उद्देशाने कंपनीने नोटीस दिली. त्यानुसार प्रति ₹१०० चे ५% अधिभाराने ५०,००० ८ कर्जरोखे परतफेड करावयाची आहे आणि त्या करीता कर्जरोखेधारकांना खालील पर्याय सुचविले आहेत.
  - १) प्रति ₹२० प्रमाणे असलेले १२% संचित अग्रहक्क भाग ₹२५ प्रति भाग
  - २) १०% कर्जरोखे स्टॉक ९६% प्रमाणे
  - ३) धारकाना त्यांच्या कर्जरोख्याची रक्कम रोख स्वरूपात त्या प्रमाणे-
    - अ) २५०० कर्जरोखेधारकांनी पर्याय १ स्वीकारला आहे.
    - ब) २०,००० कर्जरोखे धारकांनी पर्याय २ स्वीकारला आहे.
    - क) उरलेल्यांनी पर्याय ३ स्विकारला आहे.

वरील सर्व व्यवहारांची कंपनीच्या रोजिकर्दीत नोंद करा.

(ब) 'क्ष' लि.ने खालील माहिती पुरविली आहे.
८०,००० सामान्य भाग प्रति ₹१० चे जमा मुल्य प्रति भाग ७ प्रमाणे ₹५,६०,०००
राखीव निधी ₹८०,०००,
नफा आणि तोटा खाते ₹६,००,०००
अधिभार अधिमुल्य खाते ₹१,२०,०००
सुरक्षित – बॅक कर्ज ₹३,००,०००
असुरक्षित कर्ज ₹ १,००,०००

सर्व कायदेशीर बाबी विचारत घेऊन कंपनी किती सामान्य भाग पुर्नखरेदी करू शकले आणि कंपनीने सामान्य भाग पुर्नखरेदी करण्याचे ठरविताना प्रति भागाचे मुल्य ₹४० निश्चित केले आहे. वरील सर्व बाबीचे टाचण दाखवा. रोजकीर्दीच्या नोंदीची आवश्यकता नाही.